PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R.
I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 159 (258) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 9 listopada 1928 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A LITWA.

Izwiestja 6.XI w depeszy z Królewca (Bratina) omawiają „manewr taktyczny delegacji polskiej", oświadczając, że deklaracja ministra Zaleskiego, złożona przed dziennikarzami w Królewcu, zawiera w sprawie wileńskiej formułkę, która, nie wiążąc sprawy bezpieczeństwa ze sprawą komunikacji, daje Polsce szereg korzyści i stwarza dla Polski atuty, któremi Polacy posługiwać się będą na forum Ligi Narodów. Zachowując upór w kwestji wileńskiej, Polska pewna jest, iż Litwa nie przyjmie jej propozycji i dba wyłącznie o zachowanie pozorów w stosunku do Europy.

Prawda 6.XI, omawiając konferencję w Królewcu, twierdzi, że odbywa się ta konferencja w chwili pewnego pogorszenia międzynarodowej i wewnętrznej sytuacji Polski. Rokowania o zawarcie traktatu handlowego Polski z Niemcami doprowadziły do zupełnego zerwania. Świeże są niepowodzenia Polski w jej usiłowaniach odegrania roli w naradach o los Nadrenji. Trudna jest sytuacja finansowa i gospodarcza w państwie, które przeszło przez okres wielkich strajków. Natomiast Litwa zawarła pomyślnie traktat handlowy z Niemcami, wzmacniając swoją sytuację międzynarodową. Polska „pokojowa" taktyka ma jeden cel: stworzyć pomyślne warunki dla przygniecenia „braterskiej" Litwy przez Polskę. Wbrew wszystkim pokojowym frazesom, minister Zaleski nie mógł obalić faktu popierania akcji Pleczkajtisa przez rząd polski. Polska jest zanadto pewna swej siły, aby nie ufać w możliwość spełnienia swych nadziei w odpowiedniej chwili. Narazie dąży Polska do wytworzenia nieprzychylnej dla Litwy opinji. Prasa polska i francuska prowadzi przeciwko Woldemarasowi ożywioną kampanję, lecz kampanja ta nie może zmusić Litwy do zrezygnowania z ziemi Wileńskiej, oderwanej przemocą od państwa litewskiego. Złagodzenie stosunków polsko-litewskich leży w interesie wszystkich prawdziwych zwolenników pokoju. Złagodzenie to może nastąpić w drodze zawarcia polsko-litewskiego traktatu o nieagresji.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Prawda 6.XI ogłasza komunikat ajencji Tass o sytuacji we Lwowie pod nagłówkiem: „Nowe czyny pogromców polskich — setki ranionych i aresztowanych Ukraińców".

Prawda 6.XI w sprawozdaniu z przebiegu kongresu PPS w Sosnowcu oświadcza, iż kongres ten stwierdził wzrost wpływów komunistycznych na polską klasę robotniczą oraz, że stwierdzenie to spowodowało niepokój „zdrajców".

Komunist. 21.X. omawiając rozłam w PPS. twierdzi, że „niebezpieczeństwo piłsudczyzny polega na tem, iż wyrosła ona ze zdrady rewolucji; przywódcy piłsudczyków wykorzystać mogą doświadczenie Mussoliniego, jako twórcy włoskiego faszyzmu; dla rozwoju walki klasowej w Polsce rozłam w PPS posiada bezsprzecznie korzystne znaczenie, lecz równocześnie wytwarza rozłam ten skomplikowaną sytuację i niebezpieczeństwo, których proletarjat polski powinien unikać".

Orka 31.X w artykule z powodu 10-tej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę oświadcza, iż uroczysty obchód tej rocznicy jest obchodem „burżuazji polskiej", ponieważ państwo polskie jest „tylko ojczyzną fabrykantów i dziedziców". Dla proletarjatu polskiego jest Polska „wielkiem więzieniem", ostoją kontr-rewolucji. Stan gospodarczy Polski pogorszył się w ciągu ostatnich lat okropnie. Polską „rządzi dyktator Piłsudski w imieniu garści miljonerów i magnatów"; sejm jest „pośmiewiskiem nawet dla burżuazji"; w więzieniach znajduje się 6 tysięcy więźniów politycznych; 10 lat istnienia Polski są to „10 lat ucisku narodowego przez polskich Hurków i Apuchtinów"; jedyną dziedziną, w której „polska burżuazja" może się pochwalić, jest militaryzm, wielka armja, gotowa do walki z rewolucją robotniczo - chłopską. Drugie 10-lecie istnienia Polski rozpoczyna się „pod znakiem bohaterskiej walki robotników łódzkich". Polska partja komunistyczna obala plany burżuazji i wojnę przeciwko ZSRR zmieni w wojnę domową prze-

ciwko burżuazji. Przez pierwsze 10-lecie „tryumfował w Polsce faszysta Piłsudski". Następne 10-lecie „da zwycięstwo w Polsce nieśmiertelnej idei Lenina" i „sędziami wówczas będziemy my".

TURCJA A ZSRR.

Izwiestja 6.XI omawiają stosunki handlowe Turcji z ZSRR w ciągu ubiegłych 5 lat. Stosunki te od roku oparte są na traktacie handlowym. Obroty wyniosły w ciągu tego roku 29.200 tysięcy rubli, zaś w ciągu pięcioletniego okresu 119.900 tysięcy rubli. Bierne saldo bilansu handlowego stanowi w ciągu ostatniego roku gospodarczego 500 tysięcy rubli. ZSRR wywozi do Turcji zboże, kawior, cukier, wyroby cukrowe, naftę, cement, węgiel, manufakturę, rogaciznę, kalosze i wyroby gumowe. Turcja importuje do ZSRR cytryny, pomarańcze, owoce suszone, bawełnę, skóry i rogaciznę.

PAŃSTWA AZJATYCKIE A ZSRR.

Izwiestja 6.XI w komentarzach do depeszy o zaproszeniu prof. Kemmerera do Chin, gdzie stanie on na czele amerykańskiej misji finansowej, donoszą, że decyzja o zaproszeniu wybitnych działaczów amerykańskich w charakterze doradców finansowych do Chin zapadła w połowie października r. b. O ile zaproszenie Forda lub Owena Younga traktować można, jako zaproszenie fachowców, o tyle zaproszenie Kemmerera posiada znaczenie polityczne, ze względu na rolę, którą Kemmerer odgrywa w życiu finansowem Stanów Zjednoczonych. Wyjazd Kemmerera do Chin świadczy, iż kapitał amerykański pragnie przeprowadzić w Chinach „głeboki wywiad", po którym nastąpią poważne inwestycje kapitału amerykańskiego w Chinach.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Prawda 2.XI. donosi, że większość członków powiatowego komitetu partji w mieście Bronnicy obroniła sekretarza komitetu, zwolennika opozycji prawicowej Razsadina przed próbą usunięcia go ze stanowiska. Obecny na posiedzeniu komitetu delegat M. K. K. Gorszkow przyjął stronę Razsadina, oświadczając, że „nie należy podżegać namiętności w partji". Dla ostatecznego zdecydowania o losie Razsadina zwołane będzie plenum komitetu powiatowego.

Mołot 28.X. omawia nastroje w organizacji partyjnej w Taganrogu. Część członków tej organizacji, posiadając własne gospodarstwa, schyla się w stronę nastrojów prawicowych. Wykluczeni z organizacji trockiści Kuzmienko i Małochow ożywili w ostatnich czasach swoją akcję kontr-rewolucyjną, o czem organizację partyjną zawiadomiły osoby nienależące do składu partji.

POLITYKA SOCJALNA I ZAWODOWA.

Izwiestja 4.XI występują w kilku artykułach przeciwko rozpowszechnionym w ZSRR tranzakcjom kupna i sprzedaży ziemi. Pismo przypomina, iż ustawodawstwo sowieckie karze tego rodzaju tranzakcje i nawołuje sowiety lokalne do ścisłego stosowania się do istniejących w tym zakresie przepisów.

SPRAWY NARODOWOŚCIOWE.

Komunist 23.X ogłasza hasło ukrainizacji, na którą powinna być zwrócona uwaga wszystkich instytucyj sowieckich w USRR podczas „kampanji kulturalnej" i przytacza szereg przykładów formalistycznego ustosunkowania się urzędów i instytucyj sowieckich do haseł ukrainizacyjnych.

Komunist 26.X donosi, że w miejscowości Nestelijewka, w okręgu charkowskim, utworzony będzie narodowy sowiet niemiecki.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Ekonomiczeskaja Żizń 6.XI. ogłasza z okazji 10-tej rocznicy istnienia pisma art. Krumina, w którym skreśla naczelne zadania sowieckiej polityki gospodarczej po 11 latach istnienia władzy sowieckiej w ZSRR. Związek sowiecki przechodzi przez okres rekonstrukcji gospodarczej. Rekonstrukcja ta oparta jest na „wspaniałem" dążeniu wszystkich warstw ludności ZSRR do udziału w pracy rekonstrukcyjnej. Oświetlenie tych dążeń, skierowanie ich na tory socjalizmu, zwalczanie kapitalizmu, którego powstawanie jest nieuniknione w przejściowym okresie, jak również zwalczanie „kułactwa" i techniczne uświadomienie ludności ZSRR stanowią te główne zadania sowieckiej polityki gospodarczej w najbliższym okresie, na których ześrodkowywać się będzie uwaga prasy gospodarczej, z wymienionem pismem na czele.

NOTATKI I INFROMACJE.

RÓŻNE.

Wozrożdenje 3.XI. zaprzecza pogłoskom o zrezygnowaniu w. ks. Mikołaja Mikołajewicza z udziału w życiu politycznem emigracji rosyjskiej. Wielki książę pozostaje nadal na czele rosyjskich związków wojskowych na emigracji i będzie kierował zjednoczeniem tych związków za pośrednictwem gen. Kutiepowa. Pobyt wielkiego księcia w Antibes potrwa do marca 1929.

ARTYKUŁY NIEUWZGIĘDNIONE.

Sierp 25.X. Mieńszewicy polscy zerwali strajk. — Stawajmy do pomocy proletarjatowi Łodzi. — Masy pracujące ZSRR śpieszą z pomocą robotnikom Łodzi. — Przegląd polskich gazet ściennych.

Krasnaja Gazeta 27.X. Polska szykuje się do wojny.

Zakł. Gr. Prac. Dr., S. z o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40.

Drukowane na prawach rękopisu.